

Breu antologia de Josep Palau i Fabre

Divendres, 21 d'abril del 2017:
avui fa cent anys del seu naixement

*Comencem l'Any Palau i Fabre recitant
els seus poemes a les escoles de Catalunya*

Breu antologia de Josep Palau i Fabre

Elaboració: Tomàs Nofre

Març 2017

Els continguts d'aquesta publicació estan subjectes a una llicència de Reconeixement-No comercial-Compartir 4.0 Internacional de Creative Commons. Se'n permet còpia, distribució i comunicació pública sense ús comercial, sempre que se n'esmenti l'autoria i la distribució de les possibles obres derivades es faci amb una llicència igual que la que regula l'obra original.

La llicència completa es pot consultar a:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.ca>

Índex

1. Propostes per a Primària

Amb veus d'infants

Cançó d'amor

Els grans poemes de l'emperador lang-Po-Tzu

2. Propostes per a Secundària (ESO I i ESO II)

Cançó de la noia que habita el cor

Excés de la primavera

3. Propostes per a Secundària (ESO III i ESO IV) i Batxillerat

Balada

Jo em donaria a qui em volgués

Ombra d'Anna

El primer amor (de Teoria dels colors)

L'aventura

Cant espiritual

1. PROPOSTES PER A PRIMÀRIA

Amb veus d'infants

- A, e, i, o, u, canya de bambú.
- E, i, o, u, a, canya de pescar.
- I, o, u, a, e, ja no pesca re.
- O, u, a, e, i, ja va pescar ahir.
- U, a, e, i, o, ja pescaré jo.
- A, e, i, o, u.
- Vés a pescar tu.
- E, i, o, u, a.
- Vés-te'n a fregar.
- I, o, u, a, e.
- Ja no vol dir re.
- O, u, a, e, i.
- Ja ho volia dir.
- U, a, e, i, o.
- La ploma del lloro t'eixugarà el plor.

Josep Palau i Fabre *Homenatge a Picasso*

Cançó d'amor

La llavor més delicada
és la llavor de l'amor.
Ningú no sap com entrava
en els paratges del cor.

La llavor més poderosa
és la llavor de l'amor.
Té la creixença ufanosa
i, prest, ho abassega tot.

De totes, la més absurda,
és la llavor de l'amor.
La troba qui no la busca,
arrela on vol i quan vol.

Josep Palau i Fabre *Homenatge a Picasso*

Els grans poemes de l'emperador lang-Po-Tzu

I

Veuré les altes
grans muntanyes nevades,
que s'alcen, ara,
per última vegada:
oh suprem espectacle!

II

L'aigua perfila
carícies a la riba.
El somni fina,
se'n torna cap endintre.
La vida ja és la vida.

IV

Cu-cut! Cu-cut!
Dues notes a penes
i el cor a punt.

VIII

La dolça amiga
encara dorm al somni
on s'adormia.

X

Els mots s'estimen
en mi, pel gran amor
que jo els tenia.
Es nuen i desnuen
seguint llur fantasia.

2. PROPOSTES PER A SECUNDÀRIA (ESO I i ESO II)

Cançó de la noia que habita el cor

Guareix l'amor:
noia blanca.
Viu vora el cor,
sota casa.

Salta del llit,
va descalça.
Vetlla el seu si
per la cambra.

Cel aturat;
la font raja.
¿És el seu plor
o era l'aigua?

No sap ningú
si cremava:
sortia fum
vora casa.

Es cala foc;
veig la flama.
Ai, el meu cor
que s'abrassa!

Josep Palau i Fabre *Poemes de l'Alquimista*

Excés de la primavera

Encara l'ocell
és bell,
i encara l'amor,
amor.

Els amants s'estimen massa.

Ai, primavera que passa!

La rosa en esclat
–pecat–
espines no duu,
per tu.

Les flors es vesteixen d'àngel.

(Breu és l'avís de l'arcàngel.)

Les roses dels cels
–estels–
duen fibló:
dolor.

L'aigua del riu és de plata.

(Lluna, sirena d'escata.)

El cel fa un atur
–atzur–
i resta suspès,
malmès.

Tinc un sol cor i no es cansa.

(D'amagat l'hivern s'atansa.)

La mà s'ha marcit
al pit,
per voler abastar
l'enllà.

La noia ja no és esquerpa.

(El seu cor és nafra oberta.)

Ai, amor, amor,

l'amor!
Ai, l'amor, l'amor,
amor!
Estima'm d'una vegada!
(La nit és una estimada.)

Encara l'ocell
és bell,
i encara l'amor,
amor.
Els amants s'estimen massa.
Ai, primavera que passa!

Josep Palau i Fabre *Poemes de l'Alquimista*

**3. PROPOSTES PER A SECUNDÀRIA
(ESO III i ESO IV)
i
BATXILLERAT**

Balada

La noia que em roba el son
tenia ulls negres, ben negres.
A l'hora que el sol es pon
encara es feien més negres.

La noia que em roba el cor
té les mans blanques, ben blanques.
Tot en mi es tornava d'or
si em tocava amb les mans blanques.

La noia que m'ho ha pres tot
du un secret a les entranyes.
Per això vetllo la son
i medito llunes altes.

10 de maig del 1942

Josep Palau i Fabre *Poemes de l'Alquimista*

Jo em donaria a qui em volgués

Jo em donaria a qui em volgués
com si ni jo me n'adonés
d'aquest donar-me: com si ho fes
un jo de mi que m'ignorés.

Jo em donaria a qui es donés
a canvi meu per sempre més:
que res de meu no me'n quedés
en el no-meu que jo en rebés.

Jo em donaria per un bes,
per un de sol, prô que besés
i del besat em desbesés.

Jo em donaria a qui em volgués
com si ni jo me n'adonés:
com una almoïna que se'm fes.

22-23 d'octubre del 1940

Josep Palau i Fabre *Poemes de l'Alquimista*

Ombra d'Anna

Passa la mà pels meus cabells, Anna,
passa-hi la mà.
Seré un infant als teus consells, Anna,
–un ancià.
Mira la neu en el meu front, Anna,
i els desenganys.
Em pesa viure en aquest món, Anna:
ja tinc mil anys.
La flama viva que em consum, Anna,
no té repòs,
i no veig res perquè sóc llum, Anna,
visc sense cos.
Passa la mà pels meus cabells, Anna,
passa-hi la mà.
Sense dir res dóna'm consells, ara,
que estic cansat.

13 de febrer del 1943

Josep Palau i Fabre *Poemes de l'Alquimista*

El primer amor (de *Teoria dels colors*)

Cal investir el vermell de dret, amb una espasa. Fer-li mal.

Recordar-li que tota la nostra vida depèn d'ell. Que som el brau i la capa.

Roig o vermell, ¿què importa?

El vermell ho és fins a la bogeria.

Potser mirem el blau, però abracem sempre el vermell.

Poseu el vermell a la ferida perquè sagni.

El vermell no tolera cap altre color. Mata a qui intenta posar-se-li al davant, com els braus. El vermell és un brau. El brau és vermell.

El vermell és l'únic color que ens mira de cara; no de biaix, com el groc, ni amb els ulls baixos, com el lila.

La nostra esperança és vermella: hipòcrites quan diem que és verda!

Figureu-vos el vermell amb una espasa a la mà.

Vaig exhaurir el vermell en el meu primer amor.

14 de desembre del 1946

Josep Palau i Fabre *Poemes de l'Alquimista*

L'aventura

SENSATION

*Par les soirs bleus d'été, j'irai dans les sentiers
Picoté par les blés, fouler l'herbe menue:
Rêveur, j'en sentirai la fraîcheur à mes pieds,
Je laisserai le vent baigner ma tête nue!*

*Je ne parlerai pas, je ne penserai rien.
Mais l'amour infini me montera dans l'âme;
Et j'irai loin, bien loin, comme un bohémien
Par la Nature -heureux comme avec une femme.*

Jean-Arthur Rimbaud (1854-1891)

SENSACIÓ

I

Pels vespres blaus d'estiu aniré pels conreus,
picotejat pels blats, sollant l'herba menuda.
Somniós, sentiré la frescor sota els peus,
deixaré el lliure vent banyar ma testa nua.

No pensaré en res, no parlaré per res,
mes l'amor infinit m'inundarà l'entranya.
I aniré lluny, ben lluny, de mi mateix després,
feliç, per la Natura –com amb una companya.

II

Pels vespres blaus i verds aniré pels conreus,
esgarrinxant pels blats i petjant l'herba fresca.
Sentiré palpar la terra sota els peus
com si una dona nua s'oferís a ma destra.

Sens parlar, ni pensar, ni enyorar-me de res,
l'ample vent m'ompliria els narius i l'entranya.

I aniré lluny, molt lluny: allí on és defès
–tot sol, amb mi mateix– com amb una companya.

III

Pels vespres blaus de verd aniré al groc de l'aire
amb les cames ferides per espases de blat.
Sentiré sota els peus aquell ventre apagat
que les bèsties flairen amb un desig minaire.

I emmudit –el cap nu– irremeiablement,
em donaré amb furor al gran desig de l'aire,
i em deixaré bressar com una lleu sement
que fecunda una flor –altiva o solitària.

IV

En els blaus i en els verds, a l'estiu, prop de l'aire,
fecundat per llavors que prodigava el vent,
aniré, sense nord, com una rel dansaire,
per la muntanya amunt, cercant el meu ponent.

Vegetal –o animal– i sens bri de raó,
confós amb la natura ardent i solitària,
seré el pol·len que duu el vent de la tardor,
quan la tempesta brunz i s'alça l'alimària.

V

Sense blaus, sense verds, perdut en mi mateix,
conqueriré l'altura que el sol llaura.
Sense fred, sense vent, madura d'un sol bleix,
l'antiga terra encara trepitja Minotaure.

Si la font ni la flor no troben la paraula,
la pedra la dirà com el meu front.
En el desig del vent se'n va la vella falla.
El front, la pedra, occeixen. –Resta el desig pregon.

París, 15 de maig del 1947

Josep Palau i Fabre *Poemes de l'Alquimista*

Cant espiritual

No crec en tu, Senyor, però tinc tanta necessitat de creure en tu, que sovint parlo i t'imploro com si existissis.

Tinc tanta necessitat de tu, Senyor, i que siguis, que arribo a creure en tu –i penso creure en tu quan no crec en ningú.

Però després em desperto, o em sembla que em desperto, i m'avergonyeixo de la meva feblesa i et detesto. I parlo contra tu que no ets ningú. I parlo mal de tu com si fossis algú.

¿Quan, Senyor, estic despert, i quan sóc adormit?

¿Quan estic més despert i quan més adormit? ¿No serà tot un son i, despert i adormit, somni la vida? ¿Despertaré algun dia d'aquest doble son i viuré, lluny d'aquí, la veritable vida, on la vetlla i el son siguin una mentida?

No crec en tu, Senyor, però si ets, no puc donar-te el millor de mi si no és així: sinó dient-te que no crec en tu. Quina forma d'amor més estranya i més dura! Quin mal em fa no poder dir-te: Crec.

No crec en tu, Senyor, però si ets, treu-me d'aquest engany d'una vegada; fes-me veure ben bé la teva cara! No em vulguis mal pel meu amor mesquí. Fes que sens fi, i sense paraules, tot el meu ésser pugui dir-te: Ets.

París, 14 de maig del 1950

Josep Palau i Fabre *Poemes de l'Alquimista*

Aquesta *Breu antologia de Josep Palau i Fabre*
ha estat elaborada per Tomàs Nofre